

Crítica

David Castillo
dcastillo@elpuntavui.cat

L'ASSASSINAT CONSIDERAT COM A ART RECREABLE

Segurament deuen recordar la vella història del suposat metge Jean-Claude Romand que el 1993 va assassinar tota la seva família: dona, fills i pares i, després, amb una mala punteria escandalosa, va fallar en l'intent de suïcidi. L'escriptor Emmanuel Carrère, en una emulació de l'*A sang freda*, es va posar en la pell de Truman Capote per recrear el judici i també la personalitat d'un mentider compulsiu, que ni era metge ni res del que aparentava des de l'adolescència, quan va començar a ser víctima dels seus deliris, molt a l'estil del nostre país, on tothom maquilla el currículum com si això importés a algú. Una façana heroica té molta acceptació en els temps més avorrits de la història.

L'èxit de *L'adversari*, fa més de vint anys, va provocar una sèrie de novel·les similars de Carrère i altres escriptors com el gairebé pornogràfic Karl Ove Knausgaard –que, a més, és guapo de cara– o Javier Cercas, que s'ha fet un fart de vendre arreu les seves novel·les reportatge. En

L'adversari

Autor: Emmanuel Carrère

Editorial: Anagrama

Preu: 18,90 euros

aquests vint anys, Carrère ens ha parlat sobre el seu avi matern d'origen rus, de morts, de pobresa, de pederastes i de la seva immersió en el catolicisme en l'extraordinària *El regne*, totes a Anagrama.

Fa exactament vint anys que el segell d'Herralde va presentar aquesta traducció de Marta Marfany a la col·lecció que aleshores coeditava amb Empúries. Ha plgut molt, però les conductes estranyes són a l'ordre del dia, i l'intimisme entre lector i autor s'ha consolidat com una tendència. En realitat, no ho és gens, perquè des de l'*Ilíada*, passant pel *Quixot*, Proust i els americans del nou periodisme, aquesta narrativa sobre fets reals –tal com la denomina Jordi Amat en el pròleg de l'edició actual– es manté vigent. No exclusivament en la novel·la, sinó en gairebé tots els gèneres literaris, incloent-t'hi el periodisme. Ficció i realitat són les

dues cares de la mateixa moneda perquè és la imaginació i la mentalitat de cadascú el que condiciona el que pensa i escriu. És la sopa d'all. El que no ho és, en el cas de Carrère, i del mateix Cercas, són les bones històries que proposen i, en definitiva, la seva manera de redactar-les i d'establir complicitats amb els lectors. Aquí radica l'èxit, com sempre, de la comunicació de l'artista amb el món. Sense Carrère, o sense Capote, els assassins no haurien passat de la crònica periodística d'unes patologies no detectades fins a l'irremeiable. De fet, si fossin en una sèrie de novel·la negra provinent de la crònica de successos, també els compraríem. Emmanuel Carrère juga amb comoditat en aquesta no distància entre emissor i receptor. M'agradaria saber l'opinió que en té el botxí Romand, que l'any passat va sortir en llibertat condicional.